

Specjalny zasiłek celowy tylko w wyjątkowych przypadkach

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: sobota, 27, sierpień 2016 00:00

Grzegorz P. Kubalski

Odsłony: 1237

Przyznanie świadczenia w formie specjalnego zasiłku celowego ma charakter wyjątkowy. Skoro ustawodawca zastrzegł, że świadczenie to jest przyznawane jedynie "w szczególnie uzasadnionych przypadkach", to przypadek uzasadniający przyznanie tego świadczenia nie może należeć do przypadków zwykłych, powszechnych, zazwyczaj występujących.

z wyroku WSA w Opolu z 9 sierpnia 2016 r., sygn.. II SA/Op 291/16, nieprawmocnego

Nie muszą przy tym zostać spełnione ogólne kryteria otrzymania pomocy, w tym nie obowiązują limity dochodu określone w przepisach ustawy. Jak wynika z orzecznictwa sądownoadministracyjnego utrwalonego już na gruncie tego przepisu, pojęcie "szczególnie uzasadniony przypadek" określa sytuację życiową osoby lub rodziny, wynikającą z faktu zaistnienia nadzwyczajnych, wyjątkowo negatywnych, niecodziennych, okazjonalnych, wpływających na sytuację życiową zdarzeń, którym strona nie była w stanie zapobiec. Jest to taka sytuacja życiowa osoby lub rodziny, która ponad wszelką wątpliwość, bez konieczności wnikliwych zabiegów interpretacyjnych pozwala stwierdzić, że zaistniały zdarzenia drastyczne w skutkach i daleko ingerujące w plany życiowe. Są to więc zdarzenia, które występują całkowicie wyjątkowo, incydentalnie, są zbiegiem wielu niefortunnych zdarzeń, niemożliwych do przewidzenia i przeciwdziałania (por. wyroki NSA: z 31 marca 2016 r., I OSK 2088/14; z 4 listopada 2015 r., I OSK 3021/14; z 21 maja 2015 r., I OSK 2995/13; z 27 marca 2013 r., I OSK 1388/12; z 18 lipca 2013 r., I OSK 2625/12; z 28 sierpnia 2008 r., I OSK 1416/07).

Co więcej – decyzja o przyznaniu pomocy w formie specjalnego zasiłku celowego wydawana jest w ramach uznania administracyjnego. Powoduje to, że nawet przy zaistnieniu przesłanek do jego otrzymania, nie każda osoba musi go otrzymać. Uznanie administracyjne obejmuje również prawo organu do oceny hierarchii zgłaszanych potrzeb, które należy rozeznaczyć w kontekście ogólnej liczby osób ubiegających się o pomoc oraz zgłoszonych przez nie żądań. Ośrodki pomocy dysponują bowiem ograniczonymi środkami finansowymi, a posiadane fundusze muszą być rozdzielane pomiędzy znaczną liczbę osób wymagających wsparcia. Nie ulega więc wątpliwości, że organ nie może zabezpieczyć wszystkich potrzeb osób ubiegających się o pomoc, jak również zawsze udzielać świadczeń w oczekiwanej przez te osoby wysokości. W orzecznictwie sądownoadministracyjnym zasadnie wskazuje się, że uznanie administracyjne pozwala organowi administracyjnemu na wybór rozstrzygnięcia, które uważa za najbardziej właściwe przy uwzględnieniu celów pomocy społecznej, możliwości finansowych organu oraz liczby osób wnioskujących o udzielenie tej formy świadczenia. Organ nie ma obowiązku spełnienia każdego żądania osoby ubiegającej się o pomoc, gdyż uwzględnienie wszystkich okoliczności faktycznych oznacza z jednej strony uwzględnienie sytuacji materialnej, rodzinnej i zdrowotnej świadczeniobiorcy, z drugiej zaś uwzględnienie możliwości finansowych organu pomocy (por. wyrok NSA z 2 sierpnia 2012 r., I OSK 407/12).